

Japán háborús bűnök: Szexrabszolgák 2. rész

Írta: Iskariotes

Az előző számban bemutatásra került a Japán történelem egyik legsötétebb fejezete, most pedig ennek utólete kerül terítékre. A cikk korszakról korszakra elemzi a mindenkorai japán politika viszonyát a szexrabszolgaság kérdéséhez.

Szőnyeg alá söprés 1945-1990

A II. világháború után Ázsia szerte mintegy ötven tárgyalást rendeztek a japán háborús bűnösök miatt 1945 és 1951 között, a leghíresebb ezek közül a Tokió per volt. Érdekeség, hogy mindössze egyetlen egy per volt, ahol a kényszer prostitúció vádpontként megjelent, ez pedig az akkor még holland gyarmatként létező Indonézia fővárosában, Jakartában (Baatavia) 1948-ban rendezett per. De meg kell jegyezni, hogy az ügyészség itt csak a 35 holland nő ellen elkövetett erőszakoskodást kérte számon, a nem holland nőkkel történt megbecstelenítés nem került fel a vádpontok közé. Ez többek közt annak is tudható, hogy sokan azt hitték azok a lányok, akik a japánokat kiszolgálták kiváltásokat kaptak és jól éltek a háború alatt.

A legtöbb ázsiai országban nem került bíróságra ilyen ügy. Manapság leginkább Korea és Kína fessegeti ezt a témát. Japán szemszögből persze lehet úgysis érvelni, hogy a két nemzet még közel 70 év után sem képes túllépni a kolonizációs sérémein és ezt az eseményt csak ürügyként használja, hogy felszínen tartsa az ellenségkedést. A II. világháborút követő évtizedekben ez az ügy lekerült a napirendről.

Bár a háborút lezáróan több tucat pert is indítottak a japán háborús bűnösök ellen mégiscsak egyetlenegy per volt, ahol a szexrabszolgaság, mint vádpont felmerült.

A különböző perek után lehetett csak szó a békekötésekről. Így Japán az első békeszerződést 1952-ben kötötte meg az USA-val és több más országgal San Franciscóban. Meg kell említeni, hogy ezt a szerződést egyetlen ázsiai ország sem

ratifikálta, ahogyan a Szovjetunió sem. Ugyanakkor még abban az évben India és Kína is külön békeszerződést kötött Japánnal.

Ami témánkat érinti, hogy a japán fél szerint az 1952-es Kínai-Japán békeegyezmény, már rendezte a kérdést, így ma már irreleváns ezt a kérdést fessegetni a két fél között. Ugyanakkor a Kínai Népköztársaság arra hivatkozik, hogy ez nem velük, hanem a Csang Kaj-sek által irányított Kínai Köztársasággal lett megkötve. Japán és a Kínai Népköztársaság az 1972-es szerződésükben tisztázták egymásközi kapcsolatukat. 1956-ban az első kártérítést is kifizette Japán a szexrabszolgák ügyében Hollandiának, de érdemes megjegyezni, hogy a különböző hadi táborokban szenvedett hollandoknak nem fizettek kártérítést.

1965-ben Japán Dél-Koreával is rendezte bilaterális kapcsolatait. A békeszerződés értelmében a császárság 364 millió dollárt fizetett a háborús jóvátételért (beleértve a szexrabszolgákat), valamint létrehozott egy 800 millió dolláros gazdasági alapot is a koreai gazdaság talpra állításért. A japánok előszeretettel hivatkoznak erre

a szerződésre, mondván már ekkor rendezte a két ország a kéjhölgyek ügyéből fakadó problémákat. Egyrészt igaz is meg nem is. Japán a mai napig semmilyen kárpótlást nem adott az Észak-Koreában élő katonai vigasznöknek, másrészt a Délnek fizetett összeg kollektív kárpótlás volt, míg az egyenkénti elszámolás elmaradt. Holott 1972-ben 118 millió dollárt már fizetett Japán a koreai kényszermunkásoknak kárpótlás gyanánt.

Észak-Koreával 1989-ben kerültek a legközelebb a kiegyezéshez a felek, akkor Kim Ir-szen (a jelenlegi vezető, Kim Dzsong-un nagypapja) szerény 3-5 milliárd dolláros kártérítést követelt a gyarmatosítás korszakában elszendvedett károkért. A japán fél arra hivatkozik, hogy előbb a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság egyenlítése ki tartozását Japán felé, utána lehet szó bármilyen kárpótlásról.

1990-es évek, a szembenézés kezdete

Az 1980-as évekre Japán megváltozott. A II. világháború után az ország teljes egészén a szegény lett úrrá. A hatalmas potenciálokat nem a katonaság zabálta fel, hanem az iparba investálták bele, így az 1980-as évek elejére Japán lett a világ második legnagyobb gazdasági szuperhatalma. Több japán, amerikai és nyugat-európai elemző sem tartotta kizártnak, hogy az ország maximum másfél évtizeden be-

lül, de utol fogja érni az USA gazdaságát, sőt a világ legnagyobb gazdaságává válik. A japán emberek kezdtek saját magukra és az országukra másképpen gondolni, magabiztosabbá válni.

A '80-as évekre a japán hazafiasság új magasságokba csapott. Ennek jele volt, hogy megjelenhetett egy egyetemi jegyzet Jenaga Szaburó neves történész tollából, aki elvitatta a japán hadsereg bűntetteit a II. világháború alatt. Ezt követte Fudzsió Maszajuki közoktatási miniszter 1986-os cikke melyben kijelentette, hogy Korea tehet arról, hogy Japán 1910-ben annektálta, és különben is csak jót tett neki ezzel a cselekedetével. Az újjá éledő nacionalizmus nem csak itt jelentkezett, mint ismeretes Bertolucci Az utolsó császár című filmjében lévő Nankingi mészárlást is megörökítette. A film japán forgalmazóját nacionalisták megfenyegették, hogy felrobbantják mozgóképszínházait, ha nem vágja ki az ominózus jelenetet a filmből.

Az 1990-es évekre sok minden megváltozott, ezért időszérű lett a szexrabszolgátság kérdését is napirendre tűzni. Egyrészt 1989-ben meghalt Hirohito császár, aki a II. világháború alatt is uralkodott, így valamelyest szabadabban lehetett tárgyalni a japán háborús bűnöket. Emellett a '90-es évek elején a Liberális Demokrata Párt közel 40 évnyi kormányzás után elvesztette a választásokat, és az emberi jogokra érzékenyebb baloldali pártok kerültek hatalomba. Rádásként a hidegháború is véget ért, így az elvleg szövetséges államok is neki állhattak tisztázni a máig fennálló

nézetkülönbségeiket. Hogy a japán társadalom mennyire passzivitást mutatott e témakörben azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1982-1987 között Nakaszono Jaszuhiro volt a kormányfő. Ő 1942-ben Borneóban állomásozott és pont egy

ilyen rabszolga telepet vezetett. A kor szellemet az is jól mutatja, hogy Okuno Szaszuke japán külügyminiszter 1987-ben még úgy nyilatkozott, kételkedik abban, hogy Japán bármilyen agressziót is elkövetett volna Kínában 1932-1945 között. Illetve kijelentette azt is, hogy csak a fehér faj hódította a harmincas-egyvenes években, Japán pedig csak védekezett.

A japán parlament a „katonai női társak” kérdését először 1990-ben vette napirendre. Ezzel párhuzamosan több olyan esemény is történt, ami a rabszolgák kérdését a felszínen tartotta.

Elsőként 1983-ban 18 filippínó nő nyújtott be keresetet a japán bíróságra, ügyeiket végül 2003-ban zárták le a japánok, sajnos mindegyiket elutasító válasszal. Majd

ezt követően került igazán a köztudatba Yun Chung Ok, a koreai Ehwa Női Egyetem tanára, aki 1988-tól folyamatosan ébren tartotta az ügyet a nyilvánosság előtt.

1990 októberében 22 koreai néni nyújtott be keresetet japán bíróságokon azért, hogy kárpótlást (közel 1,5 millió dollárt kértek, mely akkor 10 millió forint volt) kapjanak a japán fordulattal élve: „önkéntes női hadtestekben” eltöltött esztendőik után. A japán bíróság az egész ügyet azzal söpörte le az asztalról, hogy az ilyen nyilvánosságokat nem az állam vagy ahhoz köthető szerv irányította, hanem ahogyan megfogalmazták: „a nők magán szervezeteik irányítása alatt álltak” és azoknak a jogutódjainál kellene érdeklődni ez ügyben. Maga Kato Koicsi, akkori kormányzóvivő előállt az azóta is gyakran emlegetett sé-

mával: hogy ezt az ügyet a felek már 1965-ben lerendezték. Rádásként az általános vélekedés az volt Japánban, hogy ezek a nők csupán hazudnak és maguk találták ki ezeket a történeteket, semmi más nem motiválja őket csak a pénz.

1991-ben Kaifu Tosiki Kínába látogatott, ahol bocsánatot kért a gyarmatosításért és annak következményeiért. Itt kijelentette, hogy a szigetország nem fog visszatérni agresszív külpolitikájához. Ugyanabban az évben a japán parlament egy határozatot fogadott volna el, melyben az összes II. világháborús ellenfelétől bocsánatot kér, de az uralkodó Liberális Demokrata Párt jobbszárnya ezt megakadályozta. Így végül Kato tett közzé egy nyilatkozatot melyben azt írták, hogy: „[ország] mély felelősségtudattal gondol azokra az elviselhetetlen károokra és fájdalomra, amelyeket az Egyesült Államok, Ázsia és Óceánia népeinek okozott.”

1992 januárjában az egyre nagyobb és fokozódó nemzetközi nyomás miatt a japán külügyminisztérium nyilvánosságra hozott olyan dokumentumokat, amelyek azt bizonyították, hogy a japán hadsereg is részt vett a prostituált hadtestek rendszerének kifejlesztésében és működtetésében. Pár nappal később Mijazava Kiicsi járt Dél-Koreában, ahol bár erős diák ellentüntetők fogadták, mégis történelmi látogatást tett. Ő volt az első japán miniszterelnök, aki a koreai országgyűlésben szólhatott fel, ahol bocsánatot kért Koreától

a kolonizációért és a háború során elkövetett bűnökért. Miután a japán kormányfő elhagyta Szöült a koreai külügyminisztérium egy közleményt adott ki, melyben kifejezték, hogy kártérítést követelnek Japántól a háború miatt elszenvedett károkért, és egy új vizsgálóbizottságot is felállítanak az ügy érdekében.

1993 márciusában Mijazava Kiicsi a Fülöp-szigeteken járva kért bocsánatot az őslakosoktól az átélt borzalmak miatt, amit a japán militarista kormányzat kényszerített rájuk. Azt a 18 Fülöp-szigeti túlélt nem hatotta meg, akik áprilisban kezdtek el a pereskedni. Tokióban összesen 360 millió jent követeltek a Japán államtól, ügyüket végül 1998 októberében utasította el a bíróság. Ezt követően augsztusban Szöulban tüntettek volt szexrabszolgák a japán nagykövetség előtt. A tüntetés annyira eldurvult, hogy végül a rendőrségnek kellett feloslatnia.

Az új japán miniszterelnök Hoszakava Morihiro parlamenti nyitóbeszédjében

mély sajnálatát fejezte ki az „elviselhetetlen kínokért”. amiket ország az okozott a világgégés alatt. Ez annyira felháborította a konzervatív japán politikosokat, hogy Isihara Sintaro és Eto Takamina a miniszterelnök halálát követelte. Ugyanebben az évben a koreai kormány bejelentette, hogy kárpótlást fizet a koreai szexrabszolgáknak. A fejenként 6300 dolláros fájdalomdíj mellett a kormány átvállalta a lakhatási költségeket és ingyenes orvosi ellátást is kapott az akkor még életben lévő 140 áldozat.

Szintén bocsánatot kért a háborús bűnökért 1993-ban az új japán miniszterelnök Hata Cutomu is első parlamenti felszólalásában. De ami a legfontosabb, hogy Murajama Tomiicsi 1994-ben, mint miniszterelnök bejelentette, hogy létrehoznak egy alapot a „Béke, Barátsági és

Csereprogram Kezdeményezés"-t, mely egy milliárd dollárral kezdte meg a működését. A japánok célja nyíltan az volt, hogy személyes kárpótlást senkinek sem adnak, de ez az alap segít az áldozatoknak az életükben. Így társadalmi felemelkedésüket, például szakmai továbbképzési központok megnyitását finanszírozásával járultak hozzá. A miniszterelnöki közleményben elhangzott az is, hogy a kormány elismeri: „súlyosan megsértette számos asszony becsületét és méltóságát”, amiért a kormányfő „mélyleges és őszinte megbánását fejezi ki, és bocsánatot kér.” Ezután hamar visszazoktak a japánok. Elsőként kijelentették, hogy az alapba semmilyen állami pénz nem fog kerülni (mert ezzel elismernék felelősségüket), helyette inkább civil felajánlásokból gyűjtik össze a márcsak 10 millió dollárra csökkent összeget.

Ezen felhaborodva a genfi központú Nemzetközi Jogászbizottság (ICJ) egy olyan koncepciót dolgozott ki, mely értelmében a Japán állam a szexrabszolgáknak 40 ezer dollárt kellett volna fizessen. Ez összesen 8 milliárd dollárt tett volna ki, feltéve, hogy mind a 200 ezer áldozat jelentkezik.

1995-ben az ENSZ vizsgálatot kezdeményezett a szexrabszolgák ügyében, akik 1932-1945 között voltak kényszerprostitúáltak a japán hadsereg kötelékében. A vizsgálatot az ENSZ emberi jogi bizottságának jelentéstevője, a Srí Lankai jogász, Radhika Koomarasami asszony vezette. Végül

után 1995-ben felállt az Alapítvány, amire a japánok 1994-ben ígéretet tettek, mely a „Nők Ázsiai Béke- és Barátsági Alapítványa” nevet kapta. Végül bejelentették, hogy a működését és egyéb költségeket a közpénzekből fogják állni, továbbá egy pénzügyi alapot is létre hoznak erre a célra, de feltökésíteni azt a civil szférának kell. Az összegyűlt pénz végül orvosi költségek fedezésére szolgált (kb. 4,2 millió jen), valamint 3 millió jen a holland áldozatok kártérítésére ment el. Indonézia - ahol nincsen központi adatbázis a volt szexrabszolgákról - 380 millió jent kapott. Ráadásul az országban, amikor médiakampányt indítottak azért, hogy meghurcolt nők jelentkezzenek, végül annyian regisztráltak magukat, mint „szexrabszolga”, hogy számuk meghaladta az országban állomásozó japán csapatok létszámát. Az alap

vagyonából 120 kutatást is finanszíroztak. Ezeken kívül minden áldozat 2,5 millió forintnyi kompenzációt kapott, igaz csak azok, akik azt elfogadták, ugyanis sok nő nem magánadományokat akart, hanem azt, hogy a Japán Császárság ne csak erkölcsileg, de jogilag is ismerje el bűntetteit. Akadt még jó pár japán hazafi, akik leszögezték, hogy a japán államnak semmilyen köze nem volt a komfortnőkhöz, vagy „a japán hadsereg nem kényszerítette erőszakkal őket a munkára, legfeljebb szállításkor gondoskodott.” 1995-ben Takaicsi Szanae, a mostani belügyminiszter nő je-

lentette ki, hogy ő nem érti, miért kellene bármilyen büntudatot éreznie olyanért, amit nem ő követett el. A hölgy nem írta alá azt az összpárti nyilatkozatot, melyben sajnálatukat fejezik ki a szexrabszolgaság intézménye miatt.

1996-ban végre megtörténtek az első kárpótlások is az alapítványtól. Így először négy Fülöp-szigeti néni vehette át a fejenként járó 18.500 dolláros csekket valamint Hasimoto Rjutaró kormányfő levelét melyben a következőket írta:

„Mint a japán kormány vezetője, ezúton adok kifejezést őszinte bocsánatkérésnek és lelki furdalásnak mindazon nők előtt, akik prostitúcióra kényszerítve mérhetetlen gyötrelmeket, jövőretetetlen testi és lelki sérüléseket szenvedtek. (...) Hiszem, hogy országunk, a

bűnbánat érzésével és erkölcsi felelőssége tudatában, határozottan szembe tud nézni múltjával és a tanulságokat továbbadja a jövőendő nemzedékeknek.”

1997-ben a Beppu nevű japán üdülőhelyen találkozott egymással a Dél-koreai és a japán vezetés, melyben a koreai fél kérte, hogy tanulmányozzák Németország viselkedését a II. világháború utáni jóvátételek tükrében. Valamint előkerült az a kérdés is, hogy a japán történelem tankönyvek foglalkozzanak a szexrabszolgaság ügyével. A japán fél mindkettőre nemet mondott. Ennek egyik eredményeként Tajvan kormányzata is saját költségéből adott kártérítést a még ott élő áldozatoknak, ha már a japán kormány erre nem hajlandó.

1998-ban úgy tűnt áttörést értek el volt koreai rabszolgák, akik még 1992-ben kezdtek el pereskedni Japánban. Történt ugyanis, hogy a Jamaguci prefektúra bírósága három áldozatnak közel 42 millió dollárt ítélt meg bánatpénzként. De hozzá kell tenni: hét nő keresetét ugyanez a bíróság elutasította. Ebben az évben Gay MacDugall ENSZ megbízott jelen-

tést tett, melyben követelte, hogy Japán hivatalosan is ismerje el felelősségét az 1932-1945 között működő szexrabszolgaság struktúra felépítéséért és fenntartásáért.

1999-ben a jamagucsi esettel szemben a Tokiói Körzeti Bíróság elutasította nyolc koreai hölgy 1 millió dolláros kártérítés igényét, arra hivatkozva, hogy már az 1965-ös koreai-japán egyezményben ez a kérdés rendezve lett. Szintén hasonlóan járt 2000-ben az a 80 Fülöp-szigeti nő, akiket már a Tokiói Legfelsőbb Bíróság utasított el 9 millió dolláros kérelmükkel. (Fülöp-szigetek és Japán közt nem jött létre hasonló szerződés, mint Koreával, mert Fülöp-szigetek nem volt önálló állam.)

2001-ben az Asian Women Fund kárpótlást nyújtott 78 holland nő érdekében. Az alap, amelyet a japán hatóságok pénzelnek, 3,6 millió holland forintértékké összeget szabadított fel arra a célra, hogy „megkönnyítsék az áldozatok mindennapjait” - közölte Marguerite Hammer, az alapítvány Hollandiát képviselő vezetője.

A volt szexrabszolgánok Hollandiában, Kanadában, Ausztráliában, az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában éltek. Felkutatásuk három évet vett igénybe.

2004-ben egy újabb legfelsőbb bírósági ítéletben 35 koreai nő keresetét utasították el, az ügy érdekessége az volt, hogy több olyan japán is csatlakozott a perhez, akiket kényszersorozás után vittek el katonának. A hölgyek fejenként 20 millió jent (majdnem 200.000 dollár) követeltek. Osamu Tsuno, a bíróság elnöke azt mondta: „Az ilyen esetek kárpótlását képtelenség lett volna előre látni akkor, mikor az új japán alkotmány született”. Ezzel arra céltzott a főbíró, hogy a jelenlegi japán alkotmányt 1947-ben erős amerikai kényszer alatt fogadta el a nemzetgyűlés. A japán jogtudósok mindig erre hivatkozva kijelentik, hogy a japán államot semmilyen jogi felelősséggel sem terheli, az 1947 előtt történtekért. Továbbá azt a japán közélet is elsütötte Osamu, hogy a kérdést már 1965-ben tisztázták egymással a két ország képviselői. A per egyébként 1991-ben kezdődött el.

2005 januárjában egy másik per is befejeződött, ami még 1995-ben indult, csak itt nem koreai nők indítottak keresetet a japánokkal szembe, hanem kínaiak. A bíróság ugyanazokkal az indokokkal utasította el keresetüket, mint a koreaiakét. A két elutasító ítélet után Obuki miniszterelnöki szövívő a következőket mondta: „Az akkori japán katonai kormányzat aktívan részt vett a családjától elszakított lányok internálásában és a japán hadsereg által közvetlenül irányított kéjtáborokban történő elhelyezésükben. Ezek a lányok nem voltak prostituáltak, de kényszerítették őket, hogy azok legyenek.”

2007-es Abe vihar

A II. világháború utáni korszak valaha volt legfiatalabban megválasztott miniszterelnöke Abe Sindzo már az első terminusában (2006-2007) is megmutatta, hogy politikája mennyire nacionalista-konzervatív. Ennek az egyik legismertebb esete a 2007 tavaszán történt nagy vihart kavaró vigasznó tagadás volt. Március elején a kormányfő kijelentette, hogy semmilyen bizonyíték sincsen arra nézve, hogy a japán hadsereg bármilyen módon is, de közre játszott volna a szexrabszolgák hálózat kiépítésében és vagy fenntartásában, sőt még azt is letagadta, hogy a nők, akik ott voltak erőszakkal lettek volna arra kényszerítve, hogy dolgozzanak. Természetesen a Dél-Koreai kormány rögtön választott

és Japán szemére vetette, hogy: „Japán nem hajlandó őszintén megbánni és levelezni II. világháborús bűneit.” Továbbá a szöuli kormány nyilatkozatában kifejtette „erősen sajnálja”, hogy a tokiói miniszterelnök „megpróbálta elferdíteni a történelmi igazságot.” Valamint reményüket fejezték ki, hogy „Japán felelős vezetői” „helyesen fogják értelmezni a történelmet.” A térségben tartózkodó amerikai külügyminiszter helyettes John Negroponte abbéli reményét fejezte ki, hogy az USA két régi jó szövetségese hamar elsimítja az egymásközt fennálló nézetkülönbséget. Thomas Schieffer, az Egyesült Államok tokiói nagykövete nem volt ennyire finom, ő azt közölte: „Szerintem valóban megtörténtek ezek az események, amely szegényteljes és szörnyű.”

Ezzel párhuzamosan az USA-ban három volt szexrabszolga tett tanúvallomást az amerikai külügyi bizottságban, hogy milyen körülményeket kelt átélniük szex-

rabszolgaként a japán uralom alatt. Céljuk az volt, hogy az amerikai kongresszus határozatban szólítsa fel Japánt a bocsánatkérésére. Ryozo Kato japán washingtoni nagykövete erre a követelésre ezt reagálta: „Nem felejtjük el a múltat, de szeretnénk előre tekinteni.” Míg Dana Rohrbachert képviselő szerint „a bocsánatkérés teljesen és kielégítően megtörtént”, ami a japán félt illeti, míg a japán származású amerikai demokrata képviselő Mike Honda szerint Japánnak még sokat kell tennie a megbékélés útján.

A kérdésben megszólalt a japán politika egyik veteránja Nakaszono Jaszuhiro, volt japán kormányfő is. Ő még 1978-ban egy interjúkötetben elmondta, hogy a háború alatt egy „örömtanyát” vezetett, sőt ő volt az első miniszterelnök, aki a Jaszukuni-szentélybe is ellátogatott. Harminc évvel később már így nyilatkozott: „Nem volt közöm semmiféle „vigaszállomás” felállításához.” De üzent fiatal párttársának is: „Együttérzésünket fejezzük ki, és furdal

bennünket a lelkiismeret az érintett nők miatt” - majd hozzátette, „őszintén szembe kell nézni a ténnyel, s ha megsértették az emberi jogokat, politikusként nem szabad habozni, bocsánatot kell kérni.”

Az ügynek végül maga Abe vetett véget, méghozzá egy kurta mondattal egy parlamenti bizottsági ülésen: „kormányfőként itt és most bocsánatot kérek” majd hozzátette azt is, hogy ezt az ügyet lezárnak tekintni és már soha többé nem fog vele foglalkozni. Hogy a kormány hivatalos álláspontja mennyire nem változott ezügyben azt jól mutatja, hogy Abe bocsánatot kérős nyilatkozata után pár nappal a helyettes kabinetfőnök, Sinomura Hakubun kijelentette a Radio Nippon egy műsorában, hogy a japán hadseregnek nem volt köze a szexrabszolgasághoz. Azok a nők, akik mégis ezt állítják, csupán hazudnak, hiszen a saját családjuk adta el őket prostituáltként. Ezek után nem meglepő módon maga az amerikai elnök George W. Bush hívta fel Abe miniszterelnököt és

vonta kérdőre az elmúlt hónapban tapasztalt események miatt. A japán külügy a telefonbeszélgetést így értékelte: „*Bush hísz Abében és abban, hogy a mai japán társadalom szimpátiával gondol azokra a katonák által elhurcolt nőkre, akiket „komfortnő” néven emlegetnek.*” Washingtonban Gordon Johndroe, a nemzetbiztonsági tanács elnöke így nyilatkozott: „*Bush elnök elmondta a miniszterelnöknek, hogy értékelte az nyíltságát és őszinteségét, és megjegyezte, hogy a mai Japán nem azonos azzal a Japánnal, ami a második világháború idején volt. Bush elnök bízik a japánok könyörületességében.*”

Végül Hajasi Hirofumi, a Kanto Gakuin egyetem történésze hozott nyilvánosságra olyan dokumentumokat, amelyek egyértelműen és megcáfolhatatlanul bizonyították be, hogy a japán hadseregnek tudatosan, előre megtervezve hoztak létre szexrabszolgá telegepetek, melyek kimonóval egy katonák primitív párzási hajlamuk levezetésére szolgáltak.

Az egész március-áprilisi ámkfutást egy bírósági ítélet koronázza meg. A fel fokozott körülmények közt három kínai női perében a Tokió Legfelsőbb Bíróság hozott ítéletet és nem meglepő módon az ő kártérítési keresetüket is elutasították, ahogyan tették a legtöbb ilyen perben.

2012-ben visszatértek a nacionalisták a hatalomba és így a keményvonalas beszéd ismét teret nyert magának. A Noda Josi-

hiko vezette kormány élből elutasította Szóul azon kérését, hogy a japán kormány kérjen bocsánatot a szexrabszolgáltól. Hasimoto Toru, Oszaka népszerű polgármestere pedig azt fejtegette egy lapintéjében, hogy a koreaiak előbb bizonyítsák be minden kétséget kizáróan, hogy a Birodalom Hadserege erőszakkal „gyűjtöttek be” a nőket. Tokió akkori kormányzója futóbolondnak nevezte Kono miniszterelnököt, amiért 1993-ban bocsánatot kért a meg sem történt eseményekért.

2013 - Hasimoto ámkfutása

2013 tavaszán az ultranacionalista rock banda, a Scramble egy CD-t küldött el egy olyan koreai öregotthonába, ahol több volt szexrabszolga éli nyugdíjas éveit. A CD-n egy szám volt, mely a „Taposások el a koreaiakat!” címet viselte, és amiben

a meghurcolt nőkre, mint „vén prostituáltak” hivatkoztak.

A páratlan diplomáciai érzékel megáldott Abe ezek után ajándékokat küldött a Jaszakuni-szentélybe, amire természetesen előbb a kínai, majd a koreai külügy is hevesen reagált, különösen az utóbbi a már fentebb említett incidens miatt. 168 japán parlamenti képviselő a helyzetben úgy próbált „segíteni”, hogy ellátogattak a vitatott szentélybe, amire, mint „alapvető állampolgári kötelesség” hivatkoztak.

A kínai lapok azzal zárták gondolataikat az ügygel kapcsolatban, hogy „végül képtelen lesz búcsút mondani fasizta múltjának” Japán, ha nem számol le végérvényesen a II. világháború vészterhes örökségével. A The Washington Post pedig így fejezte ki szerkesztői cikkében vélemény-

nyét USA legfontosabb Csendes-óceániai szövetségeseivel kapcsolatban: „*miért van az, hogy évtizedekkel az után, hogy Németország őszintén szembenézze a történelemmel, megszilárdította helyét Európában, néhány embernek oly nehéz elismerni a tényeket Japánban?*”

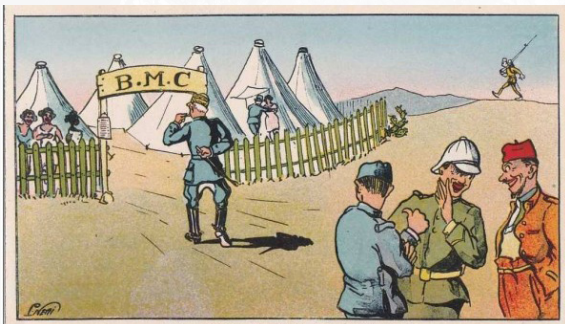
A helyzetet csak tovább súlyosbította Hasimoto Tóru oszakai polgármester, az akkori harmadik legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező Japán Restaurációs Párt (JRP) társelnökének kijelentése. Szerrinte a fegyelem érdekében szükség volt az örömtányákra, főleg mert „*Az életüket esőként záporozó golyók között kockázatos katonáknak pihenniük is kellett, ehhez pedig szükség volt a kéjhölgy-rendszerre.*” Másrészt kifejtette, hogy továbbra sincsenek bizonyítékok, melyek a vigasznő

mesét igazolni tudnák. Ezek után nem csak a nemzetközi közélet esett neki Hasimoto-nak, de a japán baloldali pártok, civilszervezetek és még Abe kormánya is elhatárolódott a szélsőségesen radikális politikustól. Hasimoto végül azzal próbált meg érvelni twitterjén, hogy a háborúk velejárója a nemi erőszak, szóval nem történt itt semmi fajta különös dolog. Oszaka akkori polgármestere az egész ügyet azzal fejelte meg, hogy az Okinaván állomásozó katonáknak a helyi prostituáltak szolgáltatását kezdte ajánlani, mert szerinte: „Japánban vannak olyan helyek, ahol a szexuális energiákat legális keretek között lehet levezetni. Lehetetlen kordában tartani a forróvérű tengerészgyalogosokat, ha nem használhatják ezeket a helyeket. Az elvettek félretéve, vegyétek igénybe ezeket a szolgáltatásokat”. Ugyanis véleménye szerint „legális keretek között tudják levezetni főlős szexuális energiákat”, ami mindenkinek jó, a japán katonák is csak ezt tették a II. világháború alatt. Még azt is megjegyezte, hogy a „szakmát önként választó nők diszkriminációjaként” kell felfogni azt, ha az amerikai katonák nem mennek el prostituáltakhoz. Hasimoto ámokfutását csillapítva Abe kijelentette, hogy természetesen nem ért egyet azzal, amit Oszaka első embere megfogalmazott.

A JPR egy másik politikusa, Nisimura Singó pedig - hogy az érzelmek ne hátrányuljanak el egyhamar - megjegyezte,

hogy „dél-koreai prostituáltak hordái lepték el Japánt”. Ez már annyira kemény bejelentés volt a politikus részéről, hogy még a pártja is kizárta a sorából, bár Hasimotoval ugyanezt nem tették meg. Ezzel párhuzamosan a Mindenki Pártja közölte, hogy szakít koalíciós társával és nem indítanak közös jelölteket a jövőben az elmúlt hónapban történtek miatt. Hasimoto úgy próbálta menteni pártja helyzetét, hogy mikrobloggerként kijelentette: „Japán helytelenül cselekedett. Azonban az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Németország, Franciaország, sőt a vietnami háború során Dél-Korea is hasonlóan járt el.” De ez a kijelentés sem tudta megakadályozni, hogy a Japán Restaurációs Párt elveszítse tá-

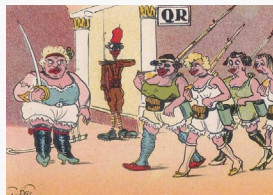
mogatóinak harmadát a közelgő felsőházi választások előtt.

A nacionalista ámokfutást megelégedve a Dzsungang Ilbo című koreai lap ott üttött a japánok nemzeti önértetébe, hogy a legjobban fáj nekik: kijelentették, az atombomba ledobás után „Isten úgy érzerheti, hogy a megtorlás még nem teljes”. Természetesen erre a japánok kérték be Korea tokiói nagykövetét a külügyminisztériumba.

A tavaszi céltalan politikai pusztításnak az vetett véget, hogy Hasimoto mindenkítől töredelmesen bocsánatot kért. Folyamatos sajnálkozása során kifejtette, hogy senkit sem akart megsérteni vagy megbántani, megkövette a koreai nőket és

amerikai katonákat is, akiket prostituáltak szolgálatára akartak bírni.

Egy évvel később az NHK televízió vezetője Kacuto Momii nehezítette meg a japán-koreai megbékélést: „Mondhatjuk-e azt, hogy Németországban vagy Franciaországban nem létezett ez a jelenség? Európa-szerte voltak ilyenek. A jelenlegi erkölcsi nézetünk szerint persze nem volna helyénvaló, de abban a korban ez volt a realitás.” Kacuto megállapítása mind amellett, hogy relativizálja a bűnüket, kicsit sántít is. Európában először a francia hadsereg vezette be az úgynevezett BMC (Bordel Militaire de Campagne ~ Katonai Bordély Hadjárat) rendszert, még a XIX. század elején és az okok hasonlóak voltak, mint a japánoknál. Ez a rendszer fennmaradt egészen a II. világháborúig, amit a németek is átvettek. A franciák végül az indokínai háború után számolták fel a BMC rendszert, de az Idegenlégio még mai napig is üzemeltet ilyen jellegű szisztémát. Fontos kiemelni, hogy ezekben a

táborokban nem rabszolgák dolgoztak és nem is öltött akkora mértékeket, mint a japánoknál.

Végül azzal próbálta menteni a menthetetlen helyzetet, hogy ez volt az első interjúja, mint NHK vezető és nem tudta, hogy eddig nem szabad elmennie. Kacuto szerencséjére egy másik NHK vezető sietett a segítségére. Hiakuti Naoki gyorsan leszögezte, hogy a Nankingi megszárlás és a szexrabszolgaság csupán kínai-koreai-amerikai koholmány, amit azért találtak ki, hogy USA atombombát dobhasson Japánra.

2015-2016-os kibékülés

2015 januárjában több mint 8000 japán állampolgár perelte be az egyik legnagyobb japán újságot, az Asahi Shinbunt mondván, hogy a lap kéjhölgyekkel foglalkozó cikkei megsértették több volt japán

katona vagy azok leszármazóinak büszkeségét és önértékelését. Azzal érveltek, hogy „leírhatatlan megaláztatás nemcsak a katonák, de a tisztas állampolgárok számára is, ugyanis a lap nemi erőszaktevők leszármazottjainak mutatja őket.” Azt fejtették a peresek, hogy a magazin „nem habozott megalázni azokat (a férfiakat), akik életüket tették kockára Japán függetlenségéért és korszerűsítéséért, a világ legszigorúbb hadseregében”. Szerencsére eme álszent ügynek nem lett komolyabb hozománya.

A japán félre egyre nagyobb nyomás nehezedett a helyzet normalitására, így áprilisban a Washington Coalition For Comfort Women nevű civilszervezet lobbistái elérték, hogy az amerikai kongresszus 25 tagja nyílt levélben kéri Abe miniszterelnököt, hogy kérjen bocsánatot a szexrabszolgákról.

Végül 2015 decemberében Abe Sinzo japán miniszterelnök és Pak Gun Hje dél-koreai elnök közt egységesség született a szexrabszolgaság végleges rendezése kapcsán. Abe kijelentette, hogy „súlyos felelősségét” ismeri az ügygel kapcsolatban „a legösszetettebb bocsánatkéréssel és bűnbánattal” fordul azokhoz a nőkhöz,

akiknek fizikai és lelki fájdalmat, szenvedést okoztak.

Szőulban aztán Fumio Kiszida japán külügyminiszter „büntudatot érez” és „szívől jövően” ismét bocsánatot kér Koreától a szexrabszolgák ügyével kapcsolatban. A megállapodás szerint cserébe Dél-Korea vállalja, hogy nyíltan nem bírálja az ügyben többet Japánt, és mindent elkövet annak érdekében, hogy eltávolítsa a szóbeli japán nagykövetség elől azt a prostitúcióra kényszerített koreaiakat jelképező - egy ülő lányt formáló - szobrot, ahol máig rendszeresen a tüntetések. Jun Bjung Sze dél-koreai miniszter szerint a megállapodás „végleges és visszavonhatatlan.” A japán fél pedig a még életben lévő volt szexrabszolgáknak fejenként 20 ezer dollárt fizet.

